

Lovforslag nr. L 183. Fremsat den 5. februar 1998 af økonomiministeren (Marianne Jelved)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om tilsyn med firmapensionskasser, lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension og lov om Lønmodtagernes Dyrtidsfond

(Placeringsregler, tavshedspligt, partsbegreb m.v.)

§ 1

I lov om tilsyn med firmapensionskasser, jf. lovbekendtgørelse nr. 743 af 18. september 1997, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 6 indsættes:

»§ 6 a. Pensionskassevirksomhed og anden virksomhed, der omfattes af § 5, stk. 1, og § 6, skal drives i overensstemmelse med god pensionskassepraksis. Finanstilsynet kan i tilfælde, hvor virksomheden drives i strid hermed, give pålæg om, at sådan virksomhed bringes til op-hør.«.

2. Overskriften til *kapitel 6* affattes således:

»*Investeringsregler*«.

3. *Kapitel 6* affattes således:

»§ 46. Pensionskasser skal ud over aktiver, der modsvarer solvensmargenen, til enhver tid have aktiver som nævnt i § 46 a til en samlet værdi, der mindst modsvarer størrelsen af pensionskassens samlede pensionsmæssige hensættelser. Det påhviler en pensionskasses ledelse at sikre, at disse aktiver inden for de begrænsninger, der er fastlagt i § 46 a, § 47 og i medfør af § 48, er udvalgt således, at de i forhold til arten af pensionskassens forpligtelser med hensyn til sikkerhed, afkast og likviditet er af en art og sammensætning, så de er egnede til at fyldestgøre de sikrede, herunder at der ikke foreligger

en uforholdsmæssig stor afhængighed af en bestemt kategori af aktiver, et bestemt investeringsmarked eller en bestemt investering.

Stk. 2. Til brug for bestemmelserne i dette kapitel opgøres de pensionsmæssige hensættelser i overensstemmelse med § 42.

Stk. 3. Aktivernes værdi opgøres til brug for bestemmelserne i dette kapitel efter følgende regler:

- 1) Aktivernes værdi opgøres og reguleres løbende i overensstemmelse med de principper, der finder anvendelse ved pensionskassens aflæggelse af årsregnskab.
- 2) Der skal foretages fradrag for en eventuel behæftet del, og udlån kan kun indgå til en værdi, der fremkommer efter fradrag af modregnelige forpligtelser over for låntager.
- 3) Har pensionskassen indgået finansielle kontrakter, der reducerer risikoen for, at aktiverne ikke kan dække de pensionsmæssige forpligtelser, medregnes værdien af sådanne kontrakter i aktivernes værdi.
- 4) Tilgodehavende, uforfaldne renter af værdipapirer som nævnt i § 46 a, stk. 1, nr. 1-4, og 6, medregnes i værdipapirernes værdi.

§ 46 a. Til dækning af pensionskassens samlede pensionsmæssige hensættelser, jf. § 46, kan følgende aktiver anvendes

- 1) obligationer eller gældsbreve udstedt af eller garanteret af regeringer eller regionale

- myndigheder i zone A, jf. bilag 1 til lov om forsikringsvirksomhed,
- 2) børsnoterede obligationer udstedt af internationale organisationer, der som medlem har mindst et af medlemslandene i Den Europæiske Union,
 - 3) realkreditobligationer efter realkreditlovens § 1, stk. 4, samt andre obligationer udstedt her i landet eller i lande omfattet af zone A, som frembyder tilsvarende sikkerhed,
 - 4) tilgodehavender, undtagen tilgodehavender, der er efterstillet andre kreditorer, hos kreditinstitutter under offentligt tilsyn i lande omfattet af zone A bortset fra kreditinstitutter omfattet af nr. 3 samt lån garanteret af kreditinstitutter eller forsikringsselskaber under offentligt tilsyn i lande omfattet af zone A,
 - 5) grunde og bygninger, hvis værdi er uafhængig af en særlig erhvervsudnyttelse,
 - 6) lån sikret ved tinglyst panteret i grunde og bygninger som omfattet af nr. 5 for et beløb op til to tredjedele af den seneste offentlige ejendomsvurdering,
 - 7) andele og beviser i investeringsinstitutter omfattet af Rådets direktiv 85/611/EØF, andele i placeringsforeninger, pengemarkedsforeninger og investeringsinstitutforeninger, jf. § 1 og § 2, stk. 2, nr. 1-3, i lov om investeringsforeninger og specialforeninger,
 - 8) andre obligationer og lån noteret på en fondsbørs i lande omfattet af zone A,
 - 9) aktier og andre kapitalandele noteret på en fondsbørs i lande omfattet af zone A,
 - 10) grunde og bygninger, der ikke er omfattet af nr. 5, samt lån sikret ved tinglyst panteret i grunde og bygninger, der ikke er omfattet af nr. 6,
 - 11) kapitalandele og andre værdipapirer, der er noteret på en fondsbørs i lande uden for zone A, fra udstedere, der er hjemmehørende i lande uden for zone A eller,
 - 12) unoterede kapitalandele samt andre udlån og værdipapirer, som ikke omfattes af nr. 1-11.

Stk. 2. Hvis pensionskassen har et datterselskab, hvis aktivitet er begrænset til at foretage og forvalte investeringer omfattet af stk. 1, kan datterselskabets aktiver inden for værdien af kapitalandelene i og eventuelle lån til datterselskabet behandles som aktiver efter stk. 1. Er datterselskabet ikke helejet, indgår dets aktiver til en for-

holdsmaessig værdi svarende til den ejede andel af egenkapitalen.

Stk. 3. Aktiver omfattet af stk. 1, nr. 7-12, der anvendes til at dække de pensionsmæssige hensættelser, må tilsammen højst udgøre 40 pct. af de pensionsmæssige hensættelser, jf. dog § 47, stk. 7 og 9.

Stk. 4. Aktiver omfattet af stk. 1, nr. 11, der anvendes til at dække de pensionsmæssige hensættelser, må tilsammen højst udgøre 10 pct. af de pensionsmæssige hensættelser.

Stk. 5. Udlån, der omfattes af stk. 1, nr. 12, må tilsammen højst udgøre 2 pct. af de pensionsmæssige hensættelser og pr. debitor højst 1 pct. af de pensionsmæssige hensættelser.

Stk. 6. Aktiver omfattet af stk. 1, nr. 12, der anvendes til at dække de pensionsmæssige hensættelser, må højst udgøre 10 pct. af de pensionsmæssige hensættelser.

§ 47. En pensionskasse må ikke blandt de aktiver, der anvendes til at dække de pensionsmæssige hensættelser, anvende aktiver, der repræsenterer en risiko på en enkelt virksomhed, hvis værdi sammenlagt udgør mere end 2 pct. af de pensionsmæssige hensættelser. I de tilfælde, hvor den pågældende virksomhed er hjemmehørende og børsnoteret i et land omfattet af zone A og virksomhedens egenkapital overstiger 250 mio. kr., udgør den i 1. pkt. fastsatte grænse 3 pct.

Stk. 2. Stk. 1 gælder tilsvarende i forhold til virksomheder, mellem hvilke der består en sådan forbindelse, at de udgør en samlet risiko for pensionskassen.

Stk. 3. For grunde og bygninger omfattet af § 46 a, stk. 1, nr. 5, og lån omfattet af § 46 a, stk. 1, nr. 6, finder stk. 1-2 tilsvarende anvendelse med den forskel, at grænsen udgør 5 pct.

Stk. 4. Hvis en pensionskasse har investeret i eller ydet lån til et selskab, hvis aktiviteter alene omfatter investeringer efter § 46 a, stk. 1, nr. 5, finder den i stk. 3 anførte grænse anvendelse på pensionskassens samlede engagement med selskabet.

Stk. 5. For aktiver omfattet af § 46 a, stk. 1, nr. 3, udgør den i stk. 1 fastsatte grænse 40 pct.

Stk. 6. For risici på kreditinstitutter under offentligt tilsyn i lande omfattet af zone A bortset fra kreditinstitutter omfattet af § 46 a, stk. 1, nr. 3, og på forsikringsselskaber under offentligt tilsyn i lande omfattet af zone A udgør den i stk. 1

fastsatte grænse 10 pct. Aktiver, der ikke omfattes af § 46 a, stk. 1, nr. 4, kan højst medgå inden for de grænser, der er fastsat i stk. 1.

Stk. 7. For andele og beviser i et enkelt investeringsinstitut som anført under § 46 a, stk. 1, nr. 7, udgør den i stk. 1 fastsatte grænse 10 pct. Denne begrænsning finder dog ikke anvendelse, når det pågældende investeringsinstitut efter sine vedtægter alene kan investere i aktiver omfattet af § 46 a, stk. 1, nr. 1-3. I sådanne tilfælde kan investeringen tillige i forhold til bestemmelsen i § 46 a, stk. 3, henføres til § 46 a, stk. 1, nr. 1-3.

Stk. 8. Stk. 1-2 finder ikke anvendelse på aktiver omfattet af § 46 a, stk. 1, nr. 1 og 2.

Stk. 9. Stk. 1-2 finder ikke anvendelse på investeringer i datterselskaber, der omfattes af § 46 a, stk. 2, samt på selskaber, hvis aktivitet efter deres vedtægter er begrænset til at foretage investeringer i aktiver omfattet af § 46 a, stk. 1, nr. 1-3. I sidstnævnte tilfælde kan investeringen i forhold til bestemmelserne i § 46 a, stk. 3, 5 og 6, henføres til § 46 a, stk. 1, nr. 1-3.

Stk. 10. Såfremt pensionskassen i forbindelse med sin normale drift har fået et tilgodehavende i den eller de virksomheder, pensionskassen er knyttet til, må dette ikke varigt overstige et beløb, som må anses for rimeligt i forhold til pensionskassens størrelse og virksomhedens art.

§ 48. Finanstilsynet fastsætter regler om, hvorledes de pensionsmæssige hensættelser skal være dækket med hensyn til aktivernes lokalisering og deres valutamæssige overensstemmelse (kongruens) med hensættelserne.

§ 49. I pensionskassen skal der føres et register over aktiverne efter § 46 a, stk. 1, samt finansielle kontrakter efter § 46, stk. 3, nr. 3. De registrerede aktiver tjener udelukkende til fyldestgørelse af medlemmerne.

Stk. 2. De pensionsmæssige hensættelser opgøres af den ansvarshavende aktuar ved regnskabsårets afslutning. Pensionskassen har derpå 3 måneders frist til at registrere de fornødne aktiver til dækning af de pensionsmæssige hensættelser. I løbet af regnskabsåret skal pensionskassen foretage registrering til dækning af det beløb, hvormed de pensionsmæssige hensættelser skønnes at være vokset i den forløbne del af regnskabsåret.

Stk. 3. Den statsautoriserede revisor har pligt til at påse, at stk. 2, 2. og 3. pkt., overholdes.

Stk. 4. Indgår der fast ejendom blandt aktiverne, registreres et tinglyst ejerpantebrev.

Stk. 5. Har pensionskassen et datterselskab, der omfattes af § 46 a, stk. 2, registreres kapitalandelene i samt eventuelle lån til datterselskabet.

Stk. 6. Pensionskassen giver indberetning til Finanstilsynet om, hvilke aktiver der er registreret i medfør af stk. 2, 2. og 3. pkt. Finanstilsynet eller den, Finanstilsynet bemyndiger hertil, kontrollerer tilstedeværelsen af disse aktiver efter nærmere regler fastsat af Finanstilsynet.

Stk. 7. Finanstilsynet fastsætter nærmere bestemmelser om pensionskassens indberetnings- og registreringspligt.

Stk. 8. Finanstilsynet kan kræve registeret deponeret, hvis tilsynet beslutter at begrænse eller forbyde pensionskassens rådighed over dets aktiver. Ved deponering af registeret skal Finanstilsynet registreres som berettiget i en værdipapircentral med hensyn til fondsaktiver. Med hensyn til de øvrige midler, der tjener til dækning af de pensionsmæssige hensættelser, skal disse håndpantsettes til fordel for Finanstilsynet.

Stk. 9. Så længe registeret er deponeret, skal enhver ændring godkendes af Finanstilsynet og noteres i registeret.

§ 50. Finanstilsynet kan dispensere fra dette kapitels bestemmelser.«.

4. § 52 affattes således:

»**§ 52.** Kapitel 8 a i lov om visse selskabers aflæggelse af årsregnskab m.v. samt §§ 179 og 190 i lov om forsikringsvirksomhed gælder med de nødvendige tilpasninger for firmapensionskasser.

Stk. 2. § 61 a, stk. 2, og § 61 c, stk. 2, i lov om visse selskabers aflæggelse af årsregnskab m.v. finder alene anvendelse, når 1/10 af samtlige stemmeberettigede medlemmer på en generalforsamling stiller krav herom.

Stk. 3. § 61 h i lov om visse selskabers aflæggelse af årsregnskaber m.v. gælder tilsvarende på forholdet mellem en pensionskasse og den eller de virksomheder, som pensionskassen er knyttet til.«.

5. § 53 affattes således:

»§ 53. § 95 i aktieselskabsloven gælder med de nødvendige tilpasninger for firmapensionskasser. Skifterettens udpegning af granskningsmænd forudsætter, at forslaget herom har opnået tilslutning fra mindst 25 pct. af samtlige stemmeberettigede medlemmer.«

6. I § 63, 2. pkt., ændres »§§ 49-50« til: »§ 49«.

7. I § 64, stk. 4, ændres »§ 46« til: »§ 46 a« og »§§ 49 og 50« til: »§ 49«.

8. Efter § 66 indsættes:

»§ 66 a. De i Finanstilsynet ansatte og eksperter, der handler eller har handlet på tilsynets vegne, er under ansvar efter straffelovens §§ 152-152 e forpligtede til at hemmeligholde fortrolige oplysninger, som de gennem deres virksomhed bliver vidende om.

Stk. 2. Samtykke fra den, som tavshedspligten tilsigter at beskytte, berettiger ikke Finanstilsynets ansatte eller eksperter, der handler eller har handlet på tilsynets vegne, til at videregive fortrolige oplysninger.

Stk. 3. Bestemmelsen i stk. 1 er ikke til hinder for, at Finanstilsynet af egen drift videregiver fortrolige oplysninger i summarisk eller sammenfattende form, når hverken den enkelte pensionskasse eller dens medlemmer kan identificeres.

Stk. 4. Fortrolige oplysninger kan videregives under en civil retssag, når en pensionskasse er erklæret konkurs eller trådt i likvidation som følge af en domstolskendelse, såfremt oplysningerne ikke vedrører medlemsforhold eller tredje-mand, der er eller har været involveret i forsøg på at redde pensionskassen.

Stk. 5. Bestemmelsen i stk. 1 er ikke til hinder for, at fortrolige oplysninger videregives til:

- 1) Andre offentlige myndigheder, herunder anklagemyndigheden og politiet, i forbindelse med efterforskning og retsforfølgning af straffbare forhold omfattet af straffeloven eller tilsynslovgivningen.
- 2) Vedkommende minister som led i dennes overordnede tilsyn.
- 3) Administrative myndigheder og domstole, som behandler afgørelser, der er truffet af Finanstilsynet.
- 4) Folketingets Ombudsmand.

5) En parlamentarisk kommission nedsat af Folketinget.

6) Kommissionsdomstole eller undersøgelsesretter, nedsat ved lov eller i henhold til retsplejelovens § 21 eller § 21 a.

7) Folketingets stående udvalg vedrørende en pensionskasses generelle økonomiske forhold som led i den parlamentariske kontrol med forvaltningen, for så vidt angår pensionskasser i betalingsstandsning eller under konkurs, når staten yder garanti eller stiller midler til rådighed for afvikling af pensionskassen.

8) Rigsrevisionen.

9) Skifteretten og andre myndigheder, der medvirker ved likvidation og konkursbehandling og lignende procedurer, samt personer, der er ansvarlige for den lovpligtige revision af pensionskassens regnskaber, under forudsætning af at disse modtagere af oplysninger har behov herfor til varetagelse af deres opgaver.

10) Institutioner, der forvalter likvidations- eller garantiordninger under forudsætning af, at oplysningerne er nødvendige for, at de kan udføre deres arbejde.

11) De finansielle tilsynsmyndigheder, der inden for Den Europæiske Union eller lande, som Fællesskabet har indgået aftale med, fører tilsyn med pensionskasser.

12) De myndigheder i andre lande inden for Den Europæiske Union eller lande, som Fællesskabet har indgået aftale med, der har ansvaret for tilsynet med kreditinstitutter, andre finansieringsinstitutter eller kapitalmarkederne under forudsætning af, at disse modtagere af oplysninger har behov herfor til varetagelse af deres tilsynsopgaver.

13) Finansielle tilsynsmyndigheder i lande uden for Den Europæiske Union eller lande, som Fællesskabet har indgået aftale med under forudsætning af, at oplysningerne i henhold til de pågældende myndigheders nationale lovgivning er undergivet tavshedspligt som angivet i stk. 1 og udveksles i henhold til international aftale.

Stk. 6. Alle, der i henhold til stk. 5 modtager fortrolige oplysninger fra Finanstilsynet, er med hensyn til disse oplysninger undergivet den i stk. 1 omhandlede tavshedspligt.

Stk. 7. Fortrolige oplysninger, som Finanstilsynet modtager, må kun anvendes i forbindelse

med tilsynshvervet, til pålæggelse af sanktioner, eller hvis tilsynets afgørelse påklages til højere administrativ myndighed eller indbringes for domstolene.

Stk. 8. Adgangen til udlevering af fortrolige oplysninger til Folketingets stående udvalg i henhold til stk. 5, nr. 7, er begrænset til dokumenter i sager, der er oprettet i Finanstilsynet efter den 16. september 1995.

§ 66 b. Som part i forholdet til Finanstilsynet anses alene den pensionskasse, som en afgørelse truffet af Finanstilsynet vedrører, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. I nedenstående tilfælde anses en anden end pensionskassen tillige som part i Finanstilsynets afgørelse, for så vidt angår den del af sagen, som vedrører den pågældende:

- 1) Den, der overtræder lovens påbud om at løfter om pensionstilsagn skal afdækkes enten i et forsikringsselskab eller en pensionskasse, jf. § 1, § 2, stk. 1, og § 4.
- 2) Den, der uanset bestemmelsen i § 9 mener at have et krav, der er grundet i pensionsløftet, jf. § 9.
- 3) En virksomhed, som ansøger om koncession til at drive pensionskassevirksomhed, jf. § 10, stk. 1.
- 4) En aktuar, som Finanstilsynet nægter at godkende som aktuar i pensionskassen, jf. § 26.
- 5) Revisor i en pensionskasse, når Finanstilsynet afskediger eller pålægger denne at give oplysninger om pensionskassens forhold, samt i sager vedrørende forbuddet mod, at en revisor har lån m.v. i den pensionskasse, som revisor reviderer, jf. § 52, stk. 1, samt i sager, hvor de valgte revisorer eller aktuaren ikke har opfyldt deres oplysningsforpligtelse over for Finanstilsynet, jf. § 52, stk. 1 samt § 26, stk. 3, 4. pkt.

Stk. 3. Som part anses i øvrigt et bestyrelsesmedlem, en revisor, en direktør, en aktuar, en likvidator eller andre ledende medarbejdere i en pensionskasse, hvis Finanstilsynets påtale eller pålæg i medfør af loven eller dennes forskrifter er rettet direkte mod pågældende.«.

9. I § 71, stk. 1, 3. pkt., ændres »§ 53, stk. 1,« til: »§ 52, stk. 1,«.

10. I § 71, stk. 3, indsættes efter »efter« : »§ 6 a,«.

11. § 72 affattes således:

»§ 72. Unnlader en pensionskasses bestyrelse, direktion, likvidator, revisor eller aktuar i rette tid at efterkomme de pligter, der efter loven eller bestemmelser fastsat i henhold til loven påhviler dem over for Finanstilsynet eller Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, kan Finanstilsynet henholdsvis Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, som tvangsmiddel pålægge de pågældende daglige eller ugentlige bøder.«.

12. I § 74, stk. 2, indsættes efter »§§ 31-36,« : »§§ 46-47,«.

§ 2

I lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, jf. lovbekendtgørelse nr. 4 af 8. januar 1996, som ændret ved lov nr. 1197 af 27. december 1996 og § 8 i lov nr. 475 af 10. juni 1997, foretages følgende ændring:

1. § 26, stk. 2, nr. 7, affattes således:

»7) andele og beviser i investeringsinstitutter omfattet af Rådets direktiv 85/611/EØF, andele i placeringsforeninger, pengemarkedsforeninger og investeringsinstitutforeninger, jf. § 1 og § 2, stk. 2, nr. 1-3, i lov om investeringsforeninger og specialforeninger,«.

§ 3

I lov om Lønmodtagernes Dyrtdidsfond, jf. lovbekendtgørelse nr. 281 af 1. maj 1995, som ændret ved § 40 i lov nr. 1071 af 20. december 1995 og § 7 i lov nr. 475 af 10. juni 1997, foretages følgende ændring:

1. § 6, stk. 2, nr. 9, affattes således:

»9) andele og beviser i investeringsinstitutter omfattet af Rådets direktiv 85/611/EØF, andele i placeringsforeninger, pengemarkedsforeninger og investeringsinstitutforeninger, jf. § 1 og § 2, stk. 2, nr. 1-3, i lov om investeringsforeninger og specialforeninger,«.

§ 4

Loven træder i kraft den 1. juli 1998.

§ 5

Stk. 1. § 1 gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Grønland med de afvigelser, som de særlige grønlandske forhold tilsiger.

Stk. 2. § 2 gælder ikke for Færøerne og Grønland, jf. dog stk. 3 og 4.

Stk. 3. Lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension § 26, stk. 2, nr. 7, som affattet ved denne lovs § 2, nr. 1, finder anvendelse på midler fra danske lønmodtagere, der ikke er hjemmehørende på Færøerne, og som er beskæftiget på Færøerne for den danske stat eller for virksomheder og institutioner, der har sæde eller styrelse i den øvrige del af riget, hvis de i øvrigt opfylder be-

tingelserne for medlemskab af Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Stk. 4. Lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension § 26, stk. 2, nr. 7, som affattet ved denne lovs § 2, nr. 1, finder anvendelse på midler fra lønmodtagere, der ikke er hjemmehørende i Grønland, og som beskæftiges i Grønland for den danske stat eller for danske virksomheder og institutioner, hvis de i øvrigt opfylder betingelserne for medlemskab af Arbejdsmarkedets Tillægspension. Tilsvarende regler gælder for danske lønmodtagere, der ikke er hjemmehørende i Grønland, og som beskæftiges for udenlandske virksomheder og institutioner i Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Firmapensionskasser

Reglerne for firmapensionskasser foreslås justeret med henblik på, at firmapensionskasser undergives de samme regler for investering af midler, som gælder for livsforsikringselskaber, tværgående pensionskasser, Lønmodtagernes Dyrtidsfond og Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Ved at lade revisionsbestemmelserne i årsregnskabsloven og lov om forsikringsvirksomhed gælde for firmapensionskasser øges harmoniseringen af revisionsbestemmelserne i den finansielle lovgivning.

I de øvrige finansielle love er der regler om tavshedspligt og partsbegreb. Det foreslås, at der indsættes tilsvarende regler i lov om tilsyn med firmapensionskasser, der hidtil har været omfattet af reglerne i offentlighedsloven og forvaltningsloven.

På baggrund af Folketingets ønske om en undersøgelse af de gældende regler om Finanstilsynets tavshedspligt m.v. har adv., dr. jur. Jan Schans Christensen udarbejdet en eneudredning om tavshedspligt og partsbegreb i den finansielle tilsynslovgivning.

På baggrund af eneudredningen har der været en række møder med deltagelse af eneudrederen, Finanstilsynet, repræsentanter fra den finansielle sektor samt Økonomiministeriet. Det er i vid udstrækning resultatet af disse drøftelser, der nu fremlægges.

Tavshedspligt

Det foreslås, at Finanstilsynet som hovedregel har tavshedspligt vedrørende fortrolige oplysninger.

Der foreslås indsat en bestemmelse om adgang til at videregive fortrolige oplysninger. For eksempel foreslås det, at fortrolige oplysninger kan videregives som led i efterforskning og strafforfølgning både i relation til straffeloven og tilsynslovgivningen.

Det foreslås, at lovfæste den hidtidige praksis, hvorefter fortrolige oplysninger videregives til Rigsrevisionen på grund af dennes rolle i den parlamentariske kontrol med forvaltningen.

Der foreslås endvidere indsat en hjemmel til at vi-

deregive oplysninger til institutioner der forvalter investorgarantiordninger, idet direktivet om investorgarantiordninger (97/9/EU) skal gennemføres i dansk ret.

Endelig foreslås der indsat en bestemmelse, hvorefter samtykke ikke ophæver tilsynets tavshedspligt. Baggrunden herfor er, at en pensionskasse alligevel kun vil kunne give samtykke til, at Finanstilsynet videregiver oplysninger, som stammer fra pensionskassen selv eller fra korrespondance med tilsynet. Disse oplysninger må pensionskassen selv antages at være i besiddelse af, hvorfor pensionskassen selv frit kan foretage offentliggørelse.

Partsbegreb

Der foreslås indsat en bestemmelse, der fastslår, hvem der har partsstatus i forhold til Finanstilsynet. Partsstatus har bl.a. betydning for retten til aktindsigt og retten til at indbringe Finanstilsynets afgørelser for Erhvervsankenævnet.

Som udgangspunkt anses alene den pensionskasse, som en afgørelse truffet af Finanstilsynet vedrører som part i forholdet til Finanstilsynet.

Det foreslås, at bestyrelsesmedlemmer, revisorer, direktører, aktuaren, likvidatorer og andre ledende medarbejdere, også kan blive part i forhold til Finanstilsynet, såfremt tilsynets påtale eller pålæg er rettet direkte mod den pågældende.

Det foreslås endvidere, at andre - f.eks. ved undersøgelse af, hvorvidt et løfte om pension i forbindelse med et ansættelsesforhold er afdækket - får partsstatus, når tilsynets afgørelse er rettet direkte mod den pågældende.

Eneudrederen anbefalede endvidere, at det bør overvejes, hvorvidt kunder i visse situationer skal kunne opnå partsstatus.

Da Finanstilsynets afgørelser imidlertid alene vil være rettet mod pensionskassen, hvorefter det er op til pensionskassen selv at afgøre, hvorvidt der skal træffes foranstaltninger over for medlemmet, er det ikke fundet relevant at udvide muligheden for at opnå partsstatus til at omfatte pensionskassens medlemmer.

2. ATP og LD

Arbejdsmarkedets Tillægspensions og Lønmodtagernes Dyrtdsfonds adgang til at placere midler i andele og beviser i investeringsinstitutter udvides til også at omfatte placeringer i specialforeninger omfattet af lov om investeringsforeninger og specialforeninger. Samme ændring er foreslået i lov om tilsyn med firmapensionskasser og i det samtidige hermed fremsatte forslag til lov om ændring af lov om forsikringsvirksomhed.

3. Høring

Lovforslaget har været sendt i høring i følgende ministerier og organisationer:

A/S Bjørnskov og Co., Børsmæglerselskab, Advokatrådet, Alfred Berg Kapitalforvaltning A/S, Amtsrådsforeningen i Danmark, Andelskasseforeningen, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arbejdsmarkedets Tillægspension, Arbejdsministeriet, Boligministeriet, Børsmæglerforeningen, Carnegie Asset Management A/S, Danmarks Nationalbank, Dansk Handel & Service, Dansk Portefølje Fondsmæglerselskab A/S, Dansk Industri, Dansk O.T.C. Fondsmæglerselskab A/S, Dansk Landbrugs Realkreditfond, Dansk Aktionærforening, Danske Finansieringsselskabers Forening, Danske Kapitalforvaltning Fondsmægleraktieselskab, Den Danske Aktuarforening, Den Danske Finansanalytikerforening, Det Danske Handelskammer, Erhvervsministeriet, Finansforbundet, Finansieringsinstituttet for Industri og Håndværk A/S, Finansministeriet, Finansrådet, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Fondsmæglerforeningen, Fondsrådet, Forbrugerrådet, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen af Firmapensionskasser, Foreningen af J.A.K. Andelskasser, Foreningen af Registrerede Revisorer, FUTOP Clearingscentralen, GP Børsmæglerselskab A/S, Grønlands Hjemmestyre, Henton Fondsmæglerselskab A/S, Håndværksrådet, Indskydgarantifonden, InvesteringsForeningsRådet, J.L. Consult ApS, Justitsministeriet, KommuneKredit, Kongeriget Danmarks Hypotekbank, Københavns Fondsbørs A/S, Lokale Pengeinstitutter, Lønmodtagernes Dyrtdsfond, Midas Fondsmæglerselskab A/S, Nexor-Brokers A/S Fondsmæglerselskab, P-H Børsmæglerselskab A/S, Pengeinstitutternes Betalingssystemer A/S, Realkreditrådet, Rigsombudsmanden på Færøerne, Rådet for Dansk Forsikring og Pension, Sammenslutningen af Danske Andelskasser, Skatteministeriet, Udenrigsministeriet og Værdipapircentralen.

4. Administrative, statsfinansielle og miljømæssige konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have administrative, statsfinansielle eller miljømæssige konsekvenser.

5. Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have væsentlige erhvervsøkonomiske konsekvenser.

6. Forholdet til EU-retten og andre landes lovgivning på området

Firmapensionskasser, Lønmodtagernes Dyrtdsfond og Arbejdsmarkedets Tillægspension er ikke reguleret af de finansielle EU-direktiver. Kommissionen har imidlertid rejst tvivl om hvorvidt lov om tilsyn med firmapensionskassers angivelse af investeringsregler er i overensstemmelse med EU-traktatens regler om kapitalens fri bevægelighed. Forslaget til ændring af investeringsreglerne i lov om tilsyn med firmapensionskasser er begrundet i ønsket om at udelukke denne tvivl.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Lov om tilsyn med firmapensionskasser

Til nr. 1

Den foreslåede bestemmelse, hvorefter en pensionskasse skal drive sin virksomhed i overensstemmelse med god pensionskassepraksis, svarer til § 7 i lov om forsikringsvirksomhed. Det bemærkes, at Finanstilsynet ifølge sin almindelige tilsynsbeføjelse udover at kontrollere, at pensionskassen overholder lovskriftterne, hidtil har anset sig for berettiget til også at vurdere, om pensionskassen lever op til kravet om god pensionskasseskik. Der er foretaget den nødvendige tilpasning af bestemmelsen under hensyn til, at en pensionskasse alene henvender sig til en virksomheds ansatte og dermed ikke udøver forretningsmæssig virksomhed i almindelig forstand. Som ved andre generalklausuler, f.eks. i aftaleloven, er der tale om en dynamisk målestok, der ændres og udvikles i takt med samfundsudviklingen. Det er derfor ikke muligt at præcisere indholdet af denne norm, hvis indhold nødvendigvis må være underkastet en løbende tilpasning.

Til nr. 2 og 3

Firmapensionskasser er undergivet krav til, at ledelsen i sin investeringspolitik skal sikre, at sikkerheds- og risikospredningshensyn tilgodeses i forvaltningen

af de midler, pensionskassen administrerer på medlemmernes og øvrige sikredes vegne, således at der foreligger en acceptabel sikkerhed for, at midlerne er til stede, når de skal anvendes i forbindelse med pensionering eller anden pensionsudløsende begivenhed.

Det foreslås med de nye regler at skabe parallelitet med investeringsreglerne i lov om forsikringsvirksomhed, lov om Lønmodtagernes Dyrtidsfond samt lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension. Den hidtidige formulering af investeringsreglerne kunne efterlade en tvivl om, hvorvidt firmapensionskasser kunne investere i udenlandske aktiver.

Ved forslaget præciseres den gældende praksis, hvorefter firmapensionskasser har adgang til at investere i udenlandske aktiver.

Med forslaget er investeringsreglerne efter 3. livsforsikringsdirektiv indarbejdet med de for firmapensionskasser nødvendige tilpasninger.

Til § 46

I stk. 1 understreges, at firmapensionskassens ledelse har pligt til at sørge for, at pensionskassen har tilstrækkelige aktiver, og at de aktiver, der skal dække de pensionsmæssige forpligtelser, er udvalgt således, at de er egnede til dette formål. Bestemmelsen må ses på baggrund af, at opfyldelse af spredningskravene i §§ 46 a - 48 ikke nødvendigvis sikrer en forsvarlig spredning og diversificering.

Det fastslås, at investeringsreglerne skal være opfyldt på et hvilket som helst tidspunkt.

Værdien af de aktiver, der omfattes af de foreslåede regler, skal mindst modsvare størrelsen af de samlede pensionsmæssige hensættelser, dvs. pensionshensættelser, erstatningshensættelser og bonusudjævningshensættelser. De gældende investeringsregler finder alene anvendelse for midler svarende til pensionshensættelserne, som udgør langt den største del af de samlede pensionsmæssige hensættelser.

Bestemmelserne i stk. 2 indeholder nærmere regler for opgørelse af de pensionsmæssige hensættelser. Reglerne svarer til de gældende.

Bestemmelserne i stk. 3 indeholder nærmere regler for aktivernes opgørelse til brug for investeringsreglerne. Nr. 1 præciserer, at investeringsreglerne skal tage udgangspunkt i aktivernes værdi, som disse er løbende værdireguleret efter de af pensionskassen anvendte værdiansættelsesmetoder. Dette svarer til gældende praksis. Nr. 2 fastsætter, at aktiverne opgøres til nettoværdien efter fradrag af en eventuel behæftet del eller efter fradrag af forpligtelser over for låntager. Bestemmelsen under nr. 3 finder eksempelvis anvendelse

på valutaterminskontrakter, der tilvejebringer kongruens (valutamatching) mellem de pensionsmæssige forpligtelser og aktiverne. Tilsvarende er andre afledte finansielle instrumenter, der reducerer eller ophæver markedsrisikoen, renterisikoen eller udsteder- og debitorrisikoen på aktiverne set i forhold til de forpligtelser, der skal dækkes, omfattet. Bestemmelsen under nr. 4 svarer til den gældende regel i lovens § 50. Efter forslaget begrænses anvendelsen af påløbne renter i overensstemmelse med de gældende regler til de renter, der er påløbet de værdipapirer, der indgår blandt de aktiver, der dækker de pensionsmæssige hensættelser.

Til § 46 a

Den foreslåede aktivliste er udformet som en udtømmende liste over de aktiver, der kan anvendes til at dække de pensionsmæssige forpligtelser.

Aktivlisten er udformet således, at kategorierne under 1-6 stort set svarer til de aktiver, der efter de gældende regler anses for guldrandede.

Til § 46 a, stk. 1, nr. 1 og 2

De omfattede værdipapirer vil sædvanligvis være børsnoterede. Det er dog ikke et krav, at de skal være børsnoterede for at være omfattet. Dette skyldes, at nogle firmapensionskasser investerer i unoterede gældsbreve udstedt af kommuner. Sådanne gældsbreve omfattes af bestemmelsen. Der gælder ingen begrænsninger for investeringer i kategori 1.

Obligationer udstedt af Kreditforeningen af Kommuner i Danmark anses tillige for omfattet af nr. 1.

Følgende lande er omfattet af zone A: Medlemsstater i EU/EØS og alle andre lande, der er fulde medlemmer af OECD samt Saudi-Arabien.

Til § 46 a, stk. 1, nr. 3

Kategorien svarer til den gældende lovs § 46, stk. 1, nr. 2. Endvidere omfatter kategorien andre danske obligationer med tilsvarende sikkerhed som f.eks. obligationer udstedt af Dansk Landbrugs Realkreditfond og Danmarks Skibskreditfond samt udenlandske obligationer, der frembyder en tilsvarende sikkerhed og er underlagt tilsyn svarende til danske realkreditinstitutter.

Bortset fra 40 pct.-grænsen for den enkelte udsteder, jf. forslagets § 47, stk. 5, gælder ingen begrænsninger for investeringer i denne kategori.

Til § 46 a, stk. 1, nr. 4

Kategorien svarer til gældende lovs § 46, stk. 1,

nr. 3. Der gælder ingen begrænsninger for investeringer i denne kategori. Dog er investeringerne omfattet af regler om begrænsning af enkeltrisici, jf. forslagens § 47, stk. 6.

Til § 46 a, stk. 1, nr. 5

I princippet gælder ingen begrænsninger for investeringer i denne kategori. Dog omfattes investeringerne af reglen i § 47, stk. 3, om begrænsning af enkeltrisici.

Efter praksis anses kontorejendomme med fleksible udnyttelsesmuligheder generelt for at falde ind under ejendomme, hvis værdi er uafhængig af en særlig erhvervsudnyttelse, og firmapensionskassers hovedkontor udgør ikke en særgruppe i forhold hertil.

Gældende praksis med hensyn til, hvilke ejendoms typer der anses for omfattet af gældende lov, ændres ikke med forslaget.

Til § 46 a, stk. 1, nr. 6

Der gælder ingen begrænsninger for investeringer i denne kategori. Dog omfattes investeringerne af reglen om begrænsning af enkeltrisici i § 47, stk. 3. Udtrykket »tinglyst panteret« refererer til det danske tinglysningssystem, men omfatter tillige tilsvarende udenlandske sikringsinstrumenter.

Reglen om, at pantebrevene skal ligge inden for to tredjedele af ejendomsvurderingen, anvendes således, at dette skal gælde på investeringstidspunktet. En efterfølgende nedvurdering af ejendommen, der betyder at grænsen overskrides, indebærer ikke, at pantebrevet ikke længere kan omfattes af bestemmelsen. Pensionskassen må dog ikke acceptere omprioriteringer, der medfører, at pantebrevet sikkerhedsmæssigt kommer til at ligge over grænsen på to tredjedele af ejendomsværdien, hvis pantebrevet fortsat skal omfattes af de aktiver, der dækker de pensionsmæssige hensættelser.

Til § 46 a, stk. 1, nr. 7

Kategorien omfatter investeringsbeviser i investeringsforeninger, omfattet af reglerne i Rådets direktiv 85/611/EØF, samt andele i placeringsforeninger, pengemarkedsforeninger og investeringsinstitutter. Der henvises i øvrigt til det samtidige fremsatte forslag til ændring af lov om forsikringsvirksomhed § 1 nr. 14. Kategorien er ikke særligt udskilt i de gældende regler for firmapensionskasser, men kan indgå blandt de uspecificerede aktiver, hvori højst 40 pct. af hensættelserne kan anbringes, jf. gældende lovs § 46, stk. 1.

I lovforslaget er det i lighed med forslaget til ændring af lov om forsikringsvirksomhed foreslået, at anbringelser i erhvervsudviklingsforeninger, der har til formål fortrinsvis at placere formuen i unoterede aktier eller anparter, omfattes af § 46 a, stk. 1, nr. 12. Sådanne investeringer foreslås underlagt en samlet investeringsgrænse på 10 pct. af hensættelserne, jf. § 46 a, stk. 6. Investeringer i investeringsbeviser omfattet af nr. 7, vil fortsat kunne foretages indenfor 40 pct.-grænsen, jf. § 46 a, stk. 3. For investeringer i den enkelte investeringsforening er fastsat en begrænsning på 10 pct. i forslagens § 47, stk. 7.

Til § 46 a, stk. 1, nr. 8

Kategorien omfatter obligationer og lån, der er børsnoterede i lande omfattet af zone A. Kategorien er ikke særligt udskilt i de gældende regler, men kan indgå blandt de uspecificerede aktiver, hvori højst 40 pct. af hensættelserne kan anbringes.

Unoterede værdipapirer foreslås behandlet mere restriktivt end børsnoterede værdipapirer. Dette er i lovforslaget udmøntet ved, at obligationer og lån, der ikke omfattes af nr. 8, omfattes af nr. 12, der foreslås underlagt en samlet 10 pct.-begrænsning, jf. stk. 6. For værdipapirer fra en enkelt udsteder gælder begrænsningen efter forslagens § 47, stk. 1 og 2.

Til § 46 a, stk. 1, nr. 9

Kategorien omfatter aktier og andre kapitalandele, der er børsnoteret i et zone A-land, herunder Danmark, hvor højst 40 pct. af hensættelserne kan anbringes.

Til § 46 a, stk. 1, nr. 10

Denne kategori af aktiver er ikke særligt udskilt i de gældende regler men kan indeholdes i de uspecificerede ikke-guldrandede aktiver, der kan dække hensættelserne med op til 40 pct. Kategorien underlægges tilsvarende efter forslaget ingen samlet begrænsning. De enkelte investeringer er dog underlagt begrænsningerne efter forslagens § 47, stk. 1 og 2.

Til § 46 a, stk. 1, nr. 11

Kategorien omfatter aktier og andre værdipapirer, der er noteret på en fondsbørs uden for zone A fra udstedere, der er hjemmehørende i lande uden for zone A. I medfør af stk. 4 er disse investeringer underlagt en investeringsgrænse på 10 pct.

Til § 46 a, stk. 1, nr. 12

Kategorien er en rest, der omfatter kapitalandele,

der ikke er børsnoterede, usikrede udlån og andre værdipapirer. Andele i erhvervsudviklingsforeninger, jf. § 46 a, stk. 1, nr. 7, er også omfattet. Udtrykket "værdipapirer" anses ikke at omfatte afledte finansielle instrumenter (terminkontrakter, købs- og salgspapirer). Sådanne afledte finansielle instrumenter kan kun indgå blandt de aktiver, der dækker hensættelserne i kraft af forslaget § 46, stk. 3, nr. 3. Kategorien er i medfør af stk. 6 underlagt en samlet investeringsgrænse på 10 pct.

Til § 46 a, stk. 2

Bestemmelsen fastsætter, at hvis en pensionskasse har et datterselskab, der alene foretager og forvalter investeringer omfattet af stk. 1, behandles datterselskabets aktiver ligeledes efter stk. 1.

Er datterselskabet ikke 100 pct. ejet af pensionskassen, indgår datterselskabets aktiver i forhold til placerings- og spredningskravene til en forholdsmæssig værdi svarende til pensionskassens ejerandel.

Til § 46 a, stk. 3

Efter de gældende regler skal mindst 60 pct. af hensættelserne investeres i aktiver, der anses for særligt sikre (guldrandede aktiver). Efter forslaget opretholdes dette princip. Efter stk. 3 må højst 40 pct. af aktiverne være aktiver af en art, der omfattes af aktivlistens nr. 7-12. De øvrige aktiver under aktivlistens nr. 1-6 svarer til de guldrandede aktiver efter de gældende regler.

Til § 46 a, stk. 4 og 6

Bestemmelsen fastslår, at højst 10 pct. af de pensionsmæssige hensættelser må være investeret i noterede værdipapirer i lande, der ikke er omfattet af zone A samt i unoterede værdipapirer.

Til § 46 a, stk. 5

Bestemmelsen fastslår, at udlån højst må udgøre 2 pct. af de samlede pensionsmæssige hensættelser og højst 1 pct. pr. debitor.

Til § 47

Til § 47, stk. 1 og 2

Bestemmelserne svarer til de gældende bestemmelser i § 47, stk. 1 og 2. Der er dog den forskel, at procentgrænsen foreslås sat i forhold til størrelsen af de pensionsmæssige hensættelser og ikke som i de gældende regler i forhold til de samlede passiver. Forskel-

len indebærer en mindre nedsættelse af grænsen for påtagelse af enkeltrisici i pensionskasser.

Begrænsningerne i stk. 1 og 2 vedrører summen af samtlige aktiver, der indebærer en risiko på en enkelt virksomhed eller sammenhørende virksomheder, hvad enten dette skyldes, at virksomheden m.v. er udsteder, låntager eller garant. Risici i kraft af indirekte ejerskab medregnes. Om investeringer i forskellige juridiske enheder udgør en samlet risiko afgøres efter samme praksis, som anvendes i forbindelse med engagementsbegrebet inden for pengeinstitutsektoren, jf. bank- og sparekasselovens § 23, stk. 1. Koncernforbundne virksomheder anses således altid for at udgøre en samlet risiko.

I overensstemmelse med gældende praksis skal 2 og 3 pct.-grænserne og andre investeringsgrænser fortolkes således, at de gælder på investeringstidspunktet. Overskridelser, der forårsages af værdistigninger på investeringen, fusioner eller virksomhedsovertagelser, nødvendiggør ikke, at investeringen nedbringes. Udnyttelse af tegningsrettigheder knyttet til eksisterende investeringer vil kunne forårsage, at grænsen overskrides. Som udgangspunkt må et sådant tilfælde betragtes som en situation, der berettiger til en dispensation fra begrænsningen, jf. § 50.

Til § 47, stk. 3

Det foreslås, at der for hver enkelt ejendomsinvestering fastsættes en grænse på 5 pct. af de pensionsmæssige hensættelser. De gældende regler har ingen fast grænse for dette.

Som udgangspunkt anses et sammenhængende bygningskompleks med tilhørende grund at udgøre en enkelt risiko, uanset om komplekset anvendes stykvis til forskellige formål eller af forskellige lejere. Ud fra en konkret vurdering kan tilsynet anvende sin dispensationsmulighed, jf. § 50, således at et større bygningskompleks kan opdeles i mindre enheder, der hver for sig anses at udgøre en enkeltrisico.

Til § 47, stk. 4

I stk. 4 angives, at såfremt en pensionskasse ejer en andel af et selskab, der alene investerer i grunde og bygninger omfattet af § 46 a, stk. 1, nr. 5, anvendes grænsen fastsat i stk. 3 ligeledes. Tilsvarende anses sådanne investeringer for at tilhøre kategorien i § 46 a, stk. 1, nr. 5, med den konsekvens, at investeringerne ikke omfattes af 40 pct.-begrænsningen i § 46 a, stk. 3, eller 10 pct.-begrænsningen i § 46 a, stk. 4.

Til § 47, stk. 5

Det foreslås i bestemmelsen, at en firmapensionskasse kan investere op til 40 pct. af hensættelserne i realkreditobligationer fra et enkelt realkreditinstitut.

Til § 47, stk. 6

Efter de gældende regler er der ikke fastsat begrænsninger for indlån i danske pengeinstitutter, der anses for en guldrandet placering.

For at skabe parallelitet mellem investeringsreglerne for livsforsikringselskaber og firmapensionskasser foreslås for indlån i kreditinstitutter en grænse på 10 pct. Grænsen på 10 pct. gælder efter forslaget tilsvarende for værdipapirer (obligationer) udstedt af kreditinstitutter, som ikke er efterstillet andre kreditorer (ansvarlig lånekapital), og for risici på forsikringselskaber og kreditinstitutter i forbindelse med garantistillelse for lån under hensyn til, at sådanne værdipapirer eller lån frembyder en tilsvarende sikkerhed.

For placeringer, der udgør en del af den ansvarlige kapital i kreditinstitutter eller forsikringselskaber, gælder de almindelige grænser på henholdsvis 2 og 3 pct. for påtagelse af erhvervsrisici fastsat i stk. 1. Dog må den samlede risiko (indlån og garantier m.v. plus aktier og ansvarlig lånekapital) på et kreditinstitut eller et forsikringselskab ikke udgøre mere end 10 pct. af de pensionsmæssige hensættelser. Bestemmelsen finder tilsvarende anvendelse på risikoen for den koncern, kreditinstituttet eller forsikringselskabet indgår i, jf. § 47, stk. 2.

Til § 47, stk. 7

Bestemmelsen fastsætter en særlig risikogrænse for placeringer i investeringsforeningsbeviser på 10 pct.

Hvis en investeringsforening eller afdeling heraf alene investerer i aktiver under kategorierne i § 46 a, stk. 1, nr. 1-3, dvs. væsentligst statsobligationer og realkreditobligationer, kan andelene i investeringsforeningen eller afdelingen betragtes som en guldrandet investering. Andelene i investeringsforeningen eller afdelingen foreslås derfor i sådanne tilfælde henregnet til de guldrandede aktiver med den konsekvens, at de ikke omfattes af 40 pct.-begrænsningen i § 46 a, stk. 3.

Til § 47, stk. 8

Det foreslås, at enkeltriscibegrænsningerne i stk. 1 ikke finder anvendelse på obligationer udstedt eller garanteret af staten og regionale myndigheder.

Til § 47, stk. 9

Det foreslås, at den gældende 2 og 3 pct.-begrænsning ikke finder anvendelse på de koncerninterne placeringer, der er omfattet af § 46 a, stk. 2, samt på selskaber, der alene investerer i obligationer.

Til § 47, stk. 10

Bestemmelsen svarer til den gældende § 47, stk. 3. Bestemmelsen fastslår, at en mellemregningskonto med den eller de selskaber, som pensionskassen er tilknyttet, ikke varigt må overstige et beløb, som må anses for rimeligt.

Vurderingen af, hvad der er rimeligt, må tage udgangspunkt i, hvad der er erhvervmæssigt begrundet og sædvanligt, såvel i forholdet mellem pensionskassen og den virksomhed som pensionskassen er knyttet til, som i forhold til tilsvarende dispositioner foretaget af andre pensionskasser og de virksomheder som disse er knyttet til.

Et totalt forbud mod et sådant tilgodehavende anses ikke for praktisk, men det forudsættes, at sådanne beløb er forholdsvis beskedne og kun optræder i begrænset tidsrum.

Til § 48

Forslaget svarer med visse redaktionelle ændringer til den gældende § 48.

Til § 49

Til § 49, stk. 1-4 og stk. 6-9

Bestemmelsen svarer bortset fra visse konsekvensændringer til de gældende bestemmelser.

Det forudsættes, at de registrerede aktiver opfylder kravene i §§ 46-47. Registreringen vil således omfatte aktiver med en værdi, der mindst modsvarer samtlige pensionsmæssige hensættelser, hvor de efter gældende regler alene omfatter aktiver svarende til pensions-hensættelserne, der dog udgør langt hovedparten af de pensionsmæssige hensættelser.

Til § 49, stk. 5

Den gældende stk. 5 foreslås ophævet som konsekvens af reglerne i §§ 46 a og 47.

I stedet foreslås indsat en bestemmelse for de tilfælde, hvor et datterselskab varetager investeringerne.

Til § 50

Den gældende § 46 indeholder en dispensationsmulighed fra investeringsreglerne.

F. t. l. vedr. firmapensionskasser m.v.

Som det er forudsat i de gældende regler, kan der opstå behov for at dispensere fra investeringsreglerne, der erfaringsmæssigt ikke i detaljer kan udformes, så de i alle tilfælde virker rimelige og hensigtsmæssige. Ved reglernes indførelse kan der ligeledes være tilfælde, hvor kravene ikke er opfyldt, og hvor det vil være hensigtsmæssigt at kunne give en dispensation, eventuelt for en periode. Som udgangspunkt antages, at investeringer foretaget i medfør af de gældende investeringsregler vil kunne opretholdes.

Det forudsættes, at dispensationer gives ud fra en konkret vurdering. Dispensationerne kan tidsbegrænses.

Til nr. 4 og 5

Forslagene i nr. 3 og 4 har til formål at lade revisionsbestemmelserne i kapitel 8 a i lov om visse selskabers aflæggelse af årsregnskaber m.v. og §§ 179 og 190 i lov om forsikringsvirksomhed finde tilsvarende anvendelse på revisionen i firmapensionskasser. Ændringen er begrundet i ønsket om at skabe parallelitet mellem revisionsbestemmelserne i den finansielle lovgivning.

Henvisningen i § 52, stk. 1, til den samtidigt hermed foreslåede ændring af lov om forsikringsvirksomhed § 179 indebærer, at kravet om to revisorer alene finder anvendelse på pensionskasser med en balancum på over 250 mio. kr.

Den foreslåede § 52, stk. 2, præciserer, hvornår medlemmerne kan kræve, at der udnævnes en yderligere revisor. Bestemmelsen er en udvidelse af medlemmernes rettigheder og svarer til den foreslåede regel i lov om forsikringsvirksomhed § 179, stk. 5. Kompetencen til at udnævne en yderligere revisor er efter årsregnskabslovens § 61 a, stk. 2, henlagt til Erhverv- og Selskabsstyrelsen, mens Finanstilsynet i særlige tilfælde, der er tilsynsmæssigt begrundede, på eget initiativ kan udpege en yderligere revisor i medfør af den foreslåede § 52, stk. 1.

Den foreslåede § 52, stk. 3, svarer til den gældende regel i lovens § 53, stk. 1, 4. pkt. Den gældende regel giver pensionskassens revisor mulighed for at indhente oplysninger i den til pensionskassen knyttede virksomhed, hvis revisor til brug for revisionen af pensionskassen har behov herfor. Den foreslåede regel i § 52, stk. 3, viderefører denne praksis. Henvisningen til § 61 h sker alene for at videreføre denne praksis. Det er ikke tanken med henvisningen til § 61 h at fastsætte krav om, at der skal være fælles revisor i såvel pensionskassen som den til pensionskassen knyttede virksomhed, eller at ændre på concernbegrebet.

Bestemmelsen i § 53 er en videreførelse af gældende lovs § 53, stk. 2. Henvisningen til aktieselskabslovens § 95 medfører ingen realitetsændringer, men er en konsekvens af den samtidigt hermed foreslåede ophævelse af § 191 i lov om forsikringsvirksomhed, hvortil gældende lov henviser i stk. 1. Når bestemmelsen ophæves i lov om forikringsvirksomhed indebærer det uden videre, at § 95 i aktieselskabsloven i stedet finder anvendelse på forsikringselskaber. Med forslaget sikres, at bestemmelsen også fortsat finder anvendelse på firmapensionskasser.

Til nr. 6

Ændringen er en konsekvens af ændringen i § 46.

Til nr. 7

Ændringen er en konsekvens af nr. 2 og 3.

Til nr. 8

Til § 66 a

Det foreslås, at indsætte en ny bestemmelse i firmapensionskasseloven om tavshedspligt med henblik på at gennemføre eneudrederens anbefalinger vedrørende tavshedspligt i den finansielle tilsynslovgivning.

Stk. 1 indeholder hovedreglen om Finanstilsynets tavshedspligt vedrørende fortrolige oplysninger.

Stk. 2 indeholder en bestemmelse, hvorefter Finanstilsynets tavshedspligt ikke ophæves, selvom den, som tavshedspligten tilsigter at beskytte, giver samtykke til, at Finanstilsynet kan videregive oplysninger.

Finanstilsynets tavshedspligt skal ses som et supplement til den tavshedspligt, der er foreskrevet for pensionskassen.

Finanstilsynets tavshedspligt er en afgørende betingelse for den tilsynsmæssige effektivitet. For at tilsynet kan få alle nødvendige oplysninger i en given sag, må pensionskasserne og medlemmerne kunne nære tillid til, at tilsynet ikke videregiver oplysningerne.

Afgrænsningen af, om der foreligger samtykke, er vanskelig. Dette gælder naturligvis særligt, hvor samtykke ikke er givet udtrykkeligt, men stiltiende. Et samtykke kan ligeledes gives til såvel videregivelse af alle oplysninger i en sag, som til videregivelse af en enkelt eller enkelte oplysninger.

Et samtykke kan ofte have karakter af en anmodning om, at Finanstilsynet bekræfter et givent forhold over for eksempelvis pressen. I en sådan situation vil et samtykke til, at tilsynet videregiver en enkelt eller enkelte oplysninger - taget ud af en større sammenhæng - kunne give et ufuldstændigt eller forvrænget

billede af en sag eller et begivenhedsforløb. Finanstilsynet vil som udgangspunkt ikke have mulighed for at fremkomme med supplerende eller korrigerende oplysninger.

En anden tænkelig følge af samtykke er den situation, hvor en pensionskasse giver samtykke til videregivelse af fortrolige oplysninger og andre pensionskasser føler sig presset til at følge trop.

Det er ikke utænkeligt, at dette vil kunne påvirke pensionskassernes ledelse til at vise tilbageholdenhed med hensyn til de oplysninger, der gives Finanstilsynet til brug for tilsynsvirksomheden. Og i endnu højere grad afholde pensionskasserne fra at egen drift at videregive relevante oplysninger til tilsynet.

Oplysninger om en pensionskasses medlemmer m.fl. kan kun videregives med disses samtykke. En pensionskasse kan derfor kun give samtykke til, at Finanstilsynet videregiver oplysninger, som stammer fra pensionskassen selv eller fra korrespondancen med Finanstilsynet. Disse oplysninger må pensionskassen selv antages at være i besiddelse af, hvorfor pensionskassen selv frit kan foretage videregivelsen.

Det foreslås på denne baggrund, at pensionskasser under tilsyn ikke skal kunne give et for Finanstilsynet forpligtende samtykke til offentliggørelse af ellers fortrolige oplysninger.

Af *stk. 3* fremgår det, at Finanstilsynet af egen drift i årsberetning m.v. i summarisk eller sammenfattende form kan offentliggøre oplysninger. Det afgørende er, at den enkelte pensionskasse eller dens medlemmer ikke kan identificeres.

Stk. 4 vedrører pensionskassens relationer til medlemmer og tredjemand, som er involveret i forsøg på at redde pensionskassen. Bestemmelsen svarer til den nuværende § 240 c, stk. 2, nr. 2, i lov om forsikringsvirksomhed. Det er dog præciseret, at oplysninger om medlemsforhold ikke kan videregives, samt at fortroligheden med hensyn til oplysninger om tredjemand, der medvirker i forsøg på at redde pensionskassen, også gælder efter at denne medvirken er ophørt.

Stk. 5 indeholder regler om de særlige tilfælde, hvor Finanstilsynet kan videregive fortrolige oplysninger.

I den foreslåede *nr. 1* præciseres det, at fortrolige oplysninger kan videregives i forbindelse med efterforskning og strafforfølgning af strafbare forhold, der er omfattet af straffeloven eller tilsynslovgivningen.

Afgørelse af, om der foreligger en overtrædelse af tilsynslovgivningen eller straffeloven, kræver ofte en grundig efterforskning og bevisbedømmelse, førend det endeligt kan fastslås, at en overtrædelse foreligger. Finanstilsynet har i langt de fleste tilfælde hverken

hjemmel til eller mulighed for at foretage en sådan efterforskning. Som følge heraf er bestemmelsen formuleret således, at fortrolige oplysninger kan videregives til brug for efterforskningen af en formodet lovovertrædelse af tilsynslovgivningen eller straffeloven.

Den foreslåede *nr. 2* svarer til den nuværende § 240 c, stk. 2, nr. 8, i lov om forsikringsvirksomhed.

Den foreslåede *nr. 3* svarer til den nuværende § 240 c, stk. 2, nr. 11, i lov om forsikringsvirksomhed.

Den foreslåede *nr. 4* svarer ligesom nr. 5 til den nuværende § 240 c, stk. 2, nr. 9, i lov om forsikringsvirksomhed, der nu opdeles i to særskilte numre.

Den foreslåede *nr. 5* svarer ligesom nr. 4 til den nuværende § 240 c, stk. 2, nr. 9, i lov om forsikringsvirksomhed, der nu opdeles i to særskilte numre.

Den foreslåede *nr. 6* svarer til den nuværende § 240 c, stk. 2, nr. 10, i lov om forsikringsvirksomhed.

Den foreslåede *nr. 7* indeholder en bestemmelse, der svarer til den nuværende bank- og sparekasselovs § 50 b, stk. 2, nr. 11.

Den foreslåede *nr. 8* giver hjemmel til videregivelse af fortrolige oplysninger til Rigsrevisionen, især til brug for forvaltningsrevisionen. Det foreslås at lovfæste den hidtidige praksis, hvorefter Rigsrevisionen kan indhente alle de oplysninger, som er i Finanstilsynets besiddelse, og som skønnes af betydning for udførelsen af Rigsrevisors hverv. Baggrunden for den hidtidige praksis er, at Rigsrevisionens status i henhold til den danske forfatning i sig selv konstituerer en hjemmel til videregivelse.

I den foreslåede *nr. 9* præciseres det, at Finanstilsynet kan videregive oplysninger til skifteretten og andre myndigheder. Sidstnævnte er specielt rettet mod udenlandske myndigheder, der i visse tilfælde har en anden status eller en anden betegnelse. Bestemmelsen svarer i øvrigt til den nuværende § 240 c, stk. 2, nr. 5, i lov om forsikringsvirksomhed.

Den foreslåede *nr. 10* svarer til den nuværende § 240 c, stk. 2, nr. 7, i lov om forsikringsvirksomhed.

Den foreslåede *nr. 11* svarer til den nuværende § 240 c, stk. 2, nr. 3, i lov om forsikringsvirksomhed. Det er dog præciseret, at bestemmelsen også omhandler EØS-landene.

Den foreslåede *nr. 12* svarer til den nuværende § 240 c, stk. 2, nr. 4, i lov om forsikringsvirksomhed. Det er dog præciseret, at bestemmelsen også omhandler EØS-landene.

I den foreslåede *nr. 13* præciseres det, at Finanstilsynet kun kan videregive oplysninger til myndigheder i tredjelande, hvis lovgivningen i det pågældende land fastlægger en tilsvarende tavshedspligt. Det vil derfor

ikke være tilstrækkeligt, at det pågældende lands tilsynsmyndighed tilkendegiver ikke at ville udlevere de pågældende oplysninger.

Det er samtidig præciseret, at bestemmelsen ikke omhandler EØS-landene. Disse lande er omfattet af nr. 11 og 12.

Bestemmelsen i *stk. 6* svarer til den nuværende § 240 c, stk. 5, i lov om forsikringsvirksomhed. Det er dog præciseret, at alle, der efter den foreslåede *stk. 5* modtager oplysninger fra Finanstilsynet, bliver omfattet af tilsynets tavshedspligt, forudsat der er tale om fortrolige oplysninger.

Det foreslåede *stk. 6* indebærer ikke indskrænkninger i visse grundlæggende principper inden for retsplejen. Således får bestemmelsen ingen betydning på en forsvarers ret til at blive bekendt med sagens materiale.

Stk. 7 svarer til den nuværende § 240 c, stk. 4, i lov om forsikringsvirksomhed.

Stk. 8 indeholder en bestemmelse, der svarer til den nuværende bank- og sparekasselovs § 50 b, stk. 5.

Til § 66 b

Det foreslås, at indsætte en ny bestemmelse i firma-pensionskasseloven om, at det som udgangspunkt alene er pensionskassen, der er part i forholdet til Finanstilsynet, jf. tilsvarende bestemmelser om afgrænsning af partsbegrebet i de øvrige tilsynslove. I *stk. 2* og *3* foreslås det, at andre end pensionskassen kan være part i forhold til Finanstilsynet. Partsstatus indebærer bl.a. adgang til efter forvaltningslovens regler at få fortrolige oplysninger i den del af en sag, som vedrører den pågældende samt giver mulighed for indbringelse af Finanstilsynets afgørelse for Erhvervsankennævnet.

I *stk. 2* er angivet de tilfælde, hvor andre end pensionskassen kan anses for part.

Nedenfor grupperes de lovregler, hvor der tillægges partsstatus.

§ 1, § 2, stk. 1, og § 4 fastlægger lovens anvendelsesområde (§1 og § 2, stk. 1) og krav om, at en pensionskasses navn skal angive dets egenskab af pensionskasse (§ 4).

Finanstilsynet træffer afgørelse om en virksomhed anses for at drive pensionskassevirksomhed. Det kan medføre, at virksomheden får pålæg af tilsynet om at ophøre med at drive den form for virksomhed og eventuelt påtale for at overtræde bestemmelserne. Det synes rimeligt - og i øvrigt i overensstemmelse med hidtidig praksis - at tillægge virksomheden partsstatus.

Af § 9 fremgår reglerne om forældelse af krav, der er grundede i pensionsløfter. Det synes rimeligt at give partsstatus til personer, der over for Finanstilsynet rejser spørgsmål om eventuel forældelse af sådanne krav.

Ligeledes har en virksomhed, som ansøger om til-ladelse til at drive pensionskassevirksomhed, partsstatus, selvom virksomheden endnu ikke har fået konces-sion og derfor ikke er en pensionskasse.

I pensionskasser skal der være en aktuar godkendt af Finanstilsynet, jf. § 26. Det præciseres i lovtæksten, at den pågældende aktuar har partsstatus, hvor Finanstilsynet har nægtet at godkende aktuaren.

En revisor i en pensionskasse får partsstatus, hvis Finanstilsynet afskediger revisor, pålægger denne at give oplysninger om pensionskassens forhold, eller der opstår sager vedrørende forbuddet mod, at revisor har et engagement m.v. i den pensionskasse som denne reviderer, jf. den foreslåede § 52, stk. 1. Tilsvarende gælder, hvis Finanstilsynet påtaler, at de valgte re-visorer og aktuaren ikke har opfyldt deres oplysningsforpligtelse over for Finanstilsynet, jf. § 26, stk. 3, 4. pkt. samt den foreslåede § 52, stk. 1.

Efter *stk. 3* får en person med særlig tilknytning til pensionskassen partsstatus i sin egen sag, hvis Finanstilsynet udsteder pålæg eller påtaler forhold, der retter sig mod den pågældende.

Til nr. 9

Ændringen er en konsekvens af forslagens nr. 4 og 5.

Til nr. 10

Ændringen er en konsekvens af nr. 1.

Til nr. 11

Ændringen er en konsekvens af kongelig resolution af 30. december 1996, hvorved det bl.a. blev besluttet, at lovgivning og sager vedrørende regulering og tilsyn med de finansielle virksomheder overføres fra Erhvervsministeriet til Økonomiministeriet.

Forslaget indebærer, at Finanstilsynet henholdsvis Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan pålægge en pensionskasses bestyrelse, direktion, likvidator, revisor, eller aktuar tvangsbøder for ikke at efterkomme plig-ter, der efter loven eller bestemmelser udstedt i med-før af loven påhviler den pågældende.

Finanstilsynet har hidtil udøvet denne beføjelse i henhold til bekendtgørelse nr. 436 af 19. juli 1988 om henlæggelse af beføjelser til Finanstilsynet.

Til nr. 12

Det foreslås, at de mindre firmapensionskasser, der er under afvikling, og som omfattes af stk. 1, gives mulighed for at opnå fritagelse for at anvende de ændrede investeringsregler, men fortsat kan besidde de aktiver, som de ved lovens ikrafttræden lovligt ejede.

Til § 2

Lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension

Til nr. 1

Den gældende § 26, stk. 2, nr. 7, indeholder hjemmel til, at Arbejdsmarkedets Tillægspensions midler kan placeres i andele og beviser i investeringsinstitutter omfattet af Rådets direktiv 85/611/EØF.

Bestemmelsen foreslås udvidet til også at omfatte specialforeninger, som er omfattet af lov om investeringsforeninger og specialforeninger. Det drejer sig om pengemarkedsforeninger, investeringsinstitutforeninger og placeringsforeninger.

Arbejdsmarkedets Tillægspensions midler kan herefter placeres i de 3 typer specialforeninger efter samme regler, som gælder efter de gældende bestemmelser for investeringsforeninger.

Erhvervsudviklingsforeninger, der har til formål fortrinsvis at placere formuen i unoterede aktier eller anpartar, omfattes derimod af § 26, stk. 2, nr. 13. Sådanne investeringer må efter lovens § 26, stk. 12, højst udgøre 10 pct. af midlerne. Investeringer omfattet af § 26, stk. 2, nr. 7, kan efter lovens § 26, stk. 8, udgøre op til 35 pct. af midlerne.

Til § 3

Lov om Lønmodtagernes Dyrtidsfond

Til nr. 1

Den gældende § 6, stk. 2, nr. 9, indeholder hjemmel til, at Lønmodtagernes Dyrtidsfonds midler kan placeres i andele og beviser i investeringsinstitutter omfattet af Rådets direktiv 85/611/EØF.

Bestemmelsen foreslås udvidet til også at omfatte specialforeninger, som er omfattet af lov om investeringsforeninger og specialforeninger. Det drejer sig om pengemarkedsforeninger, investeringsinstitutforeninger og placeringsforeninger.

Lønmodtagernes Dyrtidsfonds midler kan herefter placeres i de 3 typer specialforeninger efter samme regler, som gælder efter de gældende bestemmelser for investeringsforeninger.

Erhvervsudviklingsforeninger, der har til formål fortrinsvis at placere formuen i unoterede aktier eller anpartar, omfattes derimod af § 6, stk. 2, nr. 15. Sådanne investeringer må efter lovens § 6, stk. 10, højst udgøre 10 pct. af midlerne. Investeringer omfattet af § 6, stk. 2, nr. 9, kan efter lovens § 6, stk. 6, udgøre op til 35 pct. af midlerne

Til § 4

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 1998.

Til § 5

Det foreslås, at lovens § 1 kan sættes i kraft på Grønland.

Det foreslås at lovens § 2 ikke skal gælde for Færøerne og Grønland, men at midler, som stammer fra danske lønmodtagere, som er beskæftigede på Færøerne, skal kunne placeres i tre typer af specialforeninger, der er omfattet af lov om investeringsforeninger og specialforeninger. Det samme foreslås at skulle gælde for lønmodtagere beskæftiget, men ikke hjemmehørende i Grønland, som arbejder for den danske stat eller danske og udenlandske virksomheder og institutioner.

Skriftlig fremsættelse (5. februar 1998)

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Herved tillader jeg mig for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til Lov om ændring af lov om tilsyn med firmapensionskasser, lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension og lov om Lønmodtagernes Dyrtdidsfond. (Placeringsregler, tavshedspligt, partsbegreb m.v.).

(Lovforslag nr. L 183).

Reglerne for Firmapensionskasser foreslås justeret med henblik på, at firmapensionskasser undergives de samme regler for investering af midler, som gælder for livsforsikringsselskaber, tværgående pensionskasser, Lønmodtagernes Dyrtdidsfond og Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Ved at lade revisionsbestemmelserne i årsregnskabsloven og lov om forsikringsvirksomhed gælde for firmapensionskasser øges harmoniseringen af revisionsbestemmelserne i den finansielle lovgivning.

Det foreslås, at Arbejdsmarkedets Tillægspension og Lønmodtagernes Dyrtdidsfonds adgang til at placere midler i andele og beviser i investeringsinstitutter udvides til også at omfatte placeringer i specialforeninger.

I de øvrige finansielle love er der regler om tavshedspligt og partsbegreb. Det foreslås, at der indsættes tilsvarende regler i lov om tilsyn med

firmapensionskasser, der hidtil har været omfattet af reglerne i offentlighedsloven og forvaltningsloven.

Lovforslaget indebærer en præcisering af reglerne for videregivelse af oplysninger. Det foreslås bl.a. at lovfæste den hidtidige praksis, hvor efter fortrolige oplysninger videregives til Rigsrevisionen på grund af dennes status i henhold til den danske forfatning.

For så vidt angår partsbegrebet foreslås der indsat en bestemmelse, der fastslår, hvem der har partsstatus i forhold til Finanstilsynet. Det foreslås, at det som udgangspunkt alene er den pensionskasse, som Finanstilsynets afgørelse retter sig imod, der anses for part i sagen. Det foreslås, at bestyrelsesmedlemmer, revisorer, direktører, aktuaren, likvidatorer og andre ledende medarbejdere også kan blive part i forhold til Finanstilsynet, såfremt tilsynets påtale eller pålæg er rette direkte mod den pågældende. Det foreslås endvidere, at andre - f.eks. ved undersøgelse af, hvorvidt et løfte om pension i forbindelse med et ansættelsesforhold er afdækket - får partsstatus, når tilsynets afgørelse er rettet direkte mod den pågældende.

Med disse bemærkninger, og idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og bemærkningerne til dette, skal jeg anbefale forslaget til det høje Tings velvillige behandling.